# EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJA (ES) 2022/1780

## 2022 m. gegužės 4 d.

## su pastabomis, sudarančiomis neatskiriamą sprendimo dėl Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos (ESMA) 2020 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo dalį

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į savo sprendimą dėl Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos 2020 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 100 straipsnį ir V priedą,

— atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A9–0108/2022),

A. kadangi, remiantis Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos (toliau – Institucija) pajamų ir išlaidų suvestine ([1]), jos galutinis 2020 finansinių metų biudžetas buvo 56 246 722 EUR, t. y. 18,72 % didesnis negu 2019 m.; kadangi Institucija yra finansuojama Sąjungos įnašu (16 765 425 EUR, t. y. 29,81 %), valstybių narių nacionalinių priežiūros institucijų ir stebėtojų įnašais (21 603 906 EUR – 38,41 %) ir iš prižiūrimų subjektų surinktais mokesčiais (15 561 159 EUR – 27,67 %);

B. kadangi Audito Rūmai savo ataskaitoje dėl Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos 2020 finansinių metų metinių ataskaitų (toliau – Audito Rūmų ataskaita) nurodo, kad gavo pagrįstą patikinimą, jog Institucijos metinės ataskaitos yra patikimos ir jose nurodytos operacijos yra teisėtos ir tvarkingos;

### Biudžeto ir finansų valdymas

1. džiaugdamasis pažymi, kad dėl 2020 finansiniais metais vykdytos biudžeto stebėsenos biudžeto įvykdymo lygis buvo 99,03 %, t. y. nežymiai (0,92 %) mažesnis, palyginti su 2019 m.; pažymi, kad mokėjimų asignavimų panaudojimo lygis buvo 85,51 %, t. y. 3,26 % mažesnis nei praėjusiais metais;

2. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pastabą, kad 2020 m. kovo mėn. Institucija ne ilgesniam kaip septynerių metų laikotarpiui su Kanados bendrove pasirašė pagrindinę duomenų paslaugų sutartį; pažymi, kad didžiausia sutarties suma nebuvo aiškiai nurodyta, o tai mažina pasirašytos sutarties skaidrumą; taip pat pažymi, kad po audito Institucija ėmėsi taisomųjų veiksmų šiam rimtam vidaus kontrolės trūkumui ištaisyti ir pasirašė preliminariąją sutartį;

3. pažymi, kad Audito Rūmų ataskaitoje nurodyta, jog Institucija netaikė Europos Komisijos deleguotuosiuose reglamentuose nustatytos palūkanų normos kelių kredito reitingų agentūrų ir sandorių duomenų saugyklų pavėluotiems mokėjimams, susijusiems su jų 2020 m. įnašais; pažymi, kad leidimus suteikiantis pareigūnas taip pat nenustatė gautinų sumų ir nepriėmė oficialaus sprendimo atsisakyti išieškoti delspinigius (nuobaudą), kaip reikalaujama pagal ES finansinio reglamento 101 straipsnį; taip pat pažymi, kad 2020 m. sukauptų palūkanų suma siekia 13 601 EUR, o tai, Institucijos teigimu, sudaro 0,1 % visų 2020 m. mokesčių; atkreipia dėmesį į taisomąsias priemones, kurių buvo imtasi, ir ragina Instituciją informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie susijusius pokyčius;

4. pažymi, kad Institucija ima mokesčius iš kredito reitingų agentūrų ir sandorių duomenų saugyklų ir kad tokie mokesčiai turėtų padengti tik su taikomais mokesčiais susijusias Institucijos išlaidas; vis dėlto pažymi, kad Audito Rūmai nustatė, jog taikomi mokesčiai viršijo susijusias išlaidas ir taip susidarė perviršis; pažymi, kad Institucija laikysis Komisijos gairių dėl mokesčių biudžeto sudarymo modelio ir sieks, jei tik įmanoma, apriboti kryžminį finansavimą; vis dėlto atkreipia dėmesį į tai, kad Institucijos biudžeto struktūra sudėtinga, todėl tai padaryti vis sunkiau ir tai riboja jos, kaip priežiūros institucijos, galimybę prisitaikyti prie rinkos įvykių, taikant rizika grindžiamą požiūrį;

([1]) OL C 114, 2021 3 31, p. 177.

5. atsižvelgdamas į Audito Rūmų ataskaitoje pateiktas pastabas pažymi, kad dėl kredito reitingų agentūroms ir sandorių duomenų saugykloms taikomų mokesčių susidaręs perteklius ir deficitas gali lemti metinį veiklos kryžminį finansavimą; pažymi, kad Institucija turėtų rasti būdų, kurie leistų tokio kryžminio finansavimo išvengti; ragina Instituciją informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie pokyčius šioje srityje;

6. atsižvelgdamas į Audito Rūmų ataskaitoje pateiktas pastabas pažymi, kad Institucija niekada nekoregavo apytikriais skaičiavimais pagrįstų nacionalinių kompetentingų institucijų apskaičiuotų N metų pensijų įmokų taip, kad jos atitiktų faktinius skaičius, ir neplanavo to daryti; ragina Instituciją imtis veiksmų šiuo klausimu;

7. pažymi, kad Institucija neturi teisinio pagrindo reikalauti, kad sandorių duomenų saugyklų prekybos rodiklius patvirtintų nepriklausomi auditoriai; atkreipia dėmesį į Institucijos atsakymą, kuriame ji pasiūlė iš dalies pakeisti deleguotąjį reglamentą dėl sandorių duomenų saugykloms taikomų mokesčių, siekiant suderinti apskaičiavimo sistemą pagal Komisijos Vidaus audito tarnybos rekomendacijas; taip pat pažymi, kad siekdama išspręsti šį klausimą Institucija 2020 m. pateikė Komisijai pasiūlymų ir pasidalijo jais su Audito Rūmais;

**Veiklos rezultatai**

8. džiaugdamasis pažymi, kad Institucija naudoja tam tikras priemones, pvz., pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius, savo veiklos pridėtinei vertei įvertinti ir kitas biudžeto valdymo gerinimo priemones, pavyzdžiui, ištirtų rizikos veiksnių skaičių, mokėjimų asignavimų panaikinimo rodiklį ir darbuotojų kaitos lygį;

9. pažymi, kad rengdama 2020 m. metinę darbo programą Institucija pakeitė pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius, labiau sutelkdama dėmesį į poveikio vertinimą; taip pat pažymi, kad Institucija nuolat vertina savo darbo kokybę, rengdama *ad hoc* vidaus peržiūras ir įvardydama vertingą patirtį, įgytą vykdant projektus;

10. pažymi, kad Institucija kartu su kitomis dviem Europos priežiūros institucijomis (EPI), Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija ir Europos bankininkystės institucija (EBI), dirba Europos priežiūros institucijų jungtiniame komitete; pažymi, kad Jungtinio komiteto veikla apima įvairius sektorius apimančių pokyčių mikrolygio rizikos ribojimo analizę, finansinio stabilumo rizikos ir pažeidžiamumo, finansinių konglomeratų priežiūros, apskaitos ir audito, mažmeninių investicinių produktų ir vartotojų bei investuotojų apsaugos klausimus; pažymi, kad Jungtinis komitetas taip pat atlieka svarbų vaidmenį keičiantis informacija su Europos sisteminės rizikos valdyba (ESRV) ir plėtojant ESRV ir EPI santykius; pažymi, kad 2013 m. Institucija ir Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra taip pat pasirašė susitarimo memorandumą, kuriame nustatyta keitimosi informacija sistema, kai šių dviejų Sąjungos įstaigų reguliavimo pareigos, susijusios su didmeninėmis energijos rinkomis, apimančiomis prekybą biržos prekių ir išvestinių finansinių priemonių sutartimis, sutampa; pažymi, kad Institucija su EBI naudojasi vieno apskaitos pareigūno paslaugomis, o daugelyje pirkimo ir bendro pirkimo procedūrų ji dalyvavo kartu su kitomis agentūromis ir Komisija; taip pat pažymi, kad Institucija įgyvendino administracinio skaitmeninimo programą, kurios pagrindas – bendra IT programinė įranga, naudojama šešiose Sąjungos agentūrose, ir kad jos visos bendradarbiauja ir informuoja viena kitą apie geriausią naudotojų patirtį ir naujas versijas;

11. pažymi, kad dėl COVID-19 pandemijos poveikio 2020 m. Institucija įgyvendino 81,5 % į savo metinę darbo programą įtrauktos veiklos, t. y. 13,5 % mažiau negu 2019 m.;

12. pažymi, kad Institucija džiaugiasi, jog Parlamentas teigiamai įvertino jos dalyvavimą tvarių finansų srityje, siekiant užtikrinti skaidrumą, susijusį su poveikiu tvarumui ir rizika finansiniams produktams ir rinkoms; su pasitenkinimu pažymi, kad Institucija ir toliau aktyviai prisideda prie Sąjungos tvarumo reglamentavimo sistemos bei praktinių gairių rengimo; tokia sistema reikalinga siekiant per itin trumpą laiką įgyvendinti Europos žaliojo kurso politinį užmojį, ypač kiek tai susiję su Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/95/ES ([2]), Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/2088 ([3]) ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES)

([2]) 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/95/ES , kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2013/34/ES nuostatos dėl tam tikrų didžiųjų įmonių ir grupių nefinansinės ir įvairovės informacijos atskleidimo (OL L 330, 2014 11 15, p. 1).

([3]) 2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/2088 dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje (OL L 317, 2019 12 9, p. 1).

2020/852 ([4]); šiomis aplinkybėmis palankiai vertina 2020 m. vasario 6 d. paskelbtą Institucijos tvarių finansų strategiją, kurioje, be kita ko, pirmenybė teikiama tvarumo integravimui į bendrą taisyklių sąvadą;

**Personalo politika**

13. pažymi, kad 2020 m. gruodžio 31 d. etatų planas buvo įgyvendintas 76,11 %: iš 226 laikinųjų darbuotojų, patvirtintų pagal Sąjungos biudžetą, paskirti 172 laikinieji darbuotojai (palyginti su 210 pareigybių, patvirtintų 2019 m.); taip pat pažymi, kad 2020 m. Institucijoje dirbo 68 sutartininkai ir 10 deleguotųjų nacionalinių ekspertų;

14. atkreipia dėmesį į tai, kad Institucijos vyresniosios vadovybės nariai pagal lytį pasiskirstę taip: iš penkių narių trys yra moterys; pažymi, kad iš šešių Institucijos valdančiosios tarybos narių trys yra moterys; taip pat pažymi, kad iš 250 Institucijos darbuotojų 134 yra vyrai; vis dėlto pažymi, kad įdarbindama naujus darbuotojus ir perkeldama į aukštesnes pareigas Institucija turėtų atsižvelgti į tai, kad kandidatų įgūdžiai, žinios ir patirtis yra svarbiausi veiksniai; pažymi, kad taip pat reikėtų siekti užtikrinti geografinę darbuotojų pusiausvyrą;

15. pažymi, kad 2020 m., kaip planuota, padidėjo Institucijos darbo krūvis ir tam skirta 16 naujų etatų, kurie buvo numatyti 2020 m. daugiametėje finansinėje programoje; pažymi, kad Institucija taip pat perskirstė etatus įstaigos viduje, kad toliau padėtų įgyvendinti kapitalo rinkų sąjungos darbotvarkę ir susidoroti su padidėjusiu Institucijos darbo krūviu dėl Jungtinės Karalystės išstojimo iš Sąjungos; taip pat pažymi, kad 2020 m. Institucija turėjo persvarstyti savo darbo programą, atidėti tam tikras suplanuotas užduotis ir dar kartą perskirstyti darbuotojus įstaigos viduje, kad galėtų reaguoti į COVID-19 pandemijos sukeltą krizę;

16. su pasitenkinimu pažymi, kad dėl COVID-19 pandemijos nustačius nuotolinio darbo tvarką Institucija, įgyvendindama savo asmens orumo apsaugos ir priekabiavimo prevencijos politiką, rengė internetinius mokymus; palankiai vertina tai, kad 2020 m. nebuvo pranešta apie jokius priekabiavimo atvejus, tokie atvejai nebuvo nagrinėjami ir dėl jų nebuvo kreiptasi į teismą;

**Viešieji pirkimai**

17. atkreipia dėmesį į Institucijos pastangas siekti sinergijos su kitomis Sąjungos agentūromis vykdant bendras viešojo pirkimo procedūras; pažymi, kad 2020 m. Institucija organizavo 20 naujų tarpinstitucinių viešojo pirkimo procedūrų su kitomis agentūromis, Komisija ir Europos Parlamentu, o vienai procedūrai vadovavo pati Institucija; ragina Instituciją ir toliau siekti sinergijos su kitomis Sąjungos įstaigomis;

18. pažymi, kad 2020 m., įdiegus bepopierę sistemą, visų finansinių ir viešojo pirkimo procesų skaitmeninimas Institucijai davė daugiau naudos nei kada nors anksčiau; pažymi, kad įgyvendinusi skaitmeninio parašo praktiką Institucija pandemijos metu nesustabdė administracinių procesų ir padidino savo veiksmingumą;

**Interesų konfliktų prevencija ir valdymas, taip pat skaidrumas**

19. pažymi, kad 27,66 % Institucijos biudžeto sudarė mokesčiai, kuriuos moka jos prižiūrimi subjektai; pažymi, kad buvo įgyvendintos priemonės siekiant mažinti bet kokius interesų konfliktus ir kad Sąjungos organai ir išorės auditoriai atliko šių struktūrų ir procesų auditą; ragina Instituciją ir toliau teikti informaciją biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai apie priemones, kurių ji ėmėsi siekdama užtikrinti, kad nekiltų interesų konfliktų;

([4]) 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 (OL L 198, 2020 6 22, p. 13).

20. pažymi, kad atsižvelgiant į COVID-19 pandemijos poveikį ir didelį neramumą rinkose 2020 m. pavasarį, Institucijos valdyba iš dalies pakeitė darbuotojų etikos politiką ir joje numatė galimybę tam tikromis sąlygomis laikinai uždrausti prekybą finansinėmis priemonėmis, kad nekiltų prekybos vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija rizikos; palankiai vertina tai, kad Institucija deramai atsižvelgė į Europos ombudsmeno rekomendacijas EBI dėl interesų konfliktų prevencijos tais atvejais, kai baigę tarnybą Institucijoje vyresnieji vadovai imasi kitos veiklos, ir 2020 m. gruodžio mėn. jas įtraukė į darbuotojų etikos politiką;

21. palankiai vertina veiksmus, kurių imtasi siekiant užtikrinti didesnį Institucijos veiklos skaidrumą, t. y. pranešimus apie Institucijos darbuotojų susitikimus su išorės suinteresuotaisiais subjektais ir šios informacijos skelbimą Institucijos interneto svetainėje;

22. palankiai vertina tai, kad Institucija skelbia savo valdančiosios tarybos narių gyvenimo aprašymus ir interesų deklaracijas;

**Vidaus kontrolė**

23. palankiai vertina metinį Institucijos vidaus kontrolės padalinio vertinimą ir išvadą, jog jis egzistuoja ir tinkamai veikia; pažymi, kad Institucija iš viso nustatė 22 trūkumus; dauguma jų buvo nedideli ir nė vienas nekėlė abejonių dėl vidaus kontrolės principų buvimo ir tinkamo veikimo; pažymi, kad nustatytos tobulinimo galimybės daugiausia susijusios su „kontrolės aplinka“ ir „kontrolės veikla“; ragina Instituciją savo metiniame vertinime tinkamai atkreipti dėmesį į Audito Rūmų pastabas, iš kurių daugelis turi įtakos vidaus kontrolės sistemai;

24. pažymi, kad Audito Rūmai aptiko silpnų vidaus kontrolės priemonių, susijusių su darbo laiko, kurį Institucija turėjo apmokėti, stebėjimu laiko ir priemonių sutartyje pagal preliminariąją sutartį dėl IT konsultavimo paslaugų; pažymi, kad Audito Rūmai nustatė, jog Institucijos atliktos patikros siekiant patikrinti faktinį pagal tą sutartį ne vietoje dirbtų dienų skaičių buvo netinkamos; taip pat pažymi, kad Institucija reguliariai netikrino rangovo reikalaujamo apmokėti darbo laiko, nors preliminariojoje sutartyje nurodyta, kad ji turėtų tai daryti; pažymi, kad tai rodo, jog Institucija taikė silpnas kontrolės priemones, kuriomis būtų užtikrinta, kad rangovui atlikti mokėjimai buvo pagrįsti laiku pateiktais pagrįstais darbo laiko apskaitos žiniaraščiais; ragina Instituciją imtis priemonių šiam trūkumui ištaisyti;

25. pažymi, kad Komisijos vidaus audito tarnyba (VAT) padarė išvadą, jog Institucijos valdymo ir kontrolės sistemos, taikomos veikla grindžiamam valdymui ir mokesčių rinkimui, yra tinkamai parengtos ir veiksmingai įgyvendinamos; pažymi, kad keturios iš penkių VAT ataskaitoje pateiktų rekomendacijų jau įgyvendintos; taip pat pažymi, kad paskutinę rekomendaciją kartu su nauja veikla grindžiamo valdymo IT priemone Institucija įgyvendins iki 2021 m. pabaigos; ragina Instituciją pranešti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai apie pokyčius šiuo klausimu;

**Atsakas į COVID-19 ir veiklos tęstinumas**

26. pažymi, kad 2020 m. vasario mėn. Institucija pradėjo vykdyti savo veiklos tęstinumo planą ir įsteigė veiklos tęstinumo užtikrinimo grupę; pažymi, kad apskritai pandemija Institucijai turėjo keletą svarbių padarinių, be kita ko, buvo dažniau rengiami priežiūros tarybos posėdžiai ir kitų Institucijos darbo grupių posėdžiai, paspartėjo skaitmeninimo procesas, plačiau pradėtos naudoti garso ir vaizdo konferencijų ir balsavimo priemonės, daugiau svarbos įgavo dalyvavimas socialinėje žiniasklaidoje internete ir internetinėse konferencijose ir sumažintas anglies pėdsakas, nes spausdinta mažiau dokumentų ir mažiau keliauta;

27. pažymi, kad reaguodama į COVID-19 krizę Institucija sustiprino savo koordinavimo vaidmenį, susijusį su investicinių fondų priežiūra, dažnai keisdamasi informacija su nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis apie rinkos pokyčius ir priežiūros riziką ir ypač apie likvidumo problemas;

**Kitos pastabos**

28. pažymi, kad Institucija toliau rengėsi Jungtinės Karalystės išstojimo iš Sąjungos pereinamojo laikotarpio pabaigai, vykdydama savo misiją stiprinti investuotojų apsaugą ir skatinti stabilias ir tvarkingas finansų rinkas; pažymi, kad Institucija tęsė sistemingą galimo Jungtinės Karalystės išstojimo poveikio Sąjungos vertybinių popierių rinkoms ir finansų rinkų dalyviams analizę ir glaudžiai bendradarbiavo su kompetentingomis institucijomis, Komisija ir Jungtinės Karalystės finansų priežiūros institucija, kad galėtų sušvelninti visas kilusias problemas;

29. pažymi, kad visus 2020 m. Institucija nagrinėjo, kaip toliau taikyti nuotolinių posėdžių tvarką pasibaigus pandemijai, kad būtų išlaikytas mažesnis kelionių skaičius ir su tuo susijusi nauda aplinkai; ragina Instituciją siekti užsibrėžto tikslo ir informuoti apie pokyčius šioje srityje;

30. ragina modernizuoti pastatus, kad jie atitiktų visai netaršių pastatų standartus, visų pirma visuose Institucijai priklausančiuose pastatuose įrengiant saulės baterijų plokštes;

31. pažymi, kad kitos su sprendimu dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo susijusios pastabos, kurios yra horizontaliojo pobūdžio, pateikiamos jo 2022 m. gegužės 4 d. rezoliucijoje ([5]) dėl agentūrų veiklos, finansų valdymo ir kontrolės.

([5]) Priimti tekstai, P9_TA(2022)0196.